

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 17 września 2012 r.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Łodzi**

W związku z prowadzonymi pracami nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grabia PLH100021, przedstawiam następujące wnioski:

1. W stosunku do rzeki Grabia, ustalenia planu zadań ochronnych dotyczące warunków wodnych (w tym hydromorfologii, czystości, ciągłości) staną się celami [wodno-] środowiskowymi o których mowa w art. 38f Prawo Wodne i będą nakładać się na ogólny cel środowiskowy z art. 38d ustawy Prawo Wodne. Obowiązywać będzie cel najbardziej rygorystyczny. W związku z tym, zwracam uwagę na potrzebę:
 - a) Zidentyfikowania i ujęcia w opisie obszaru istotnych uwarunkowań do planowania: zarządcy rzeki (WZMiUW?), ujęcia rzeki w ramach „jednolitych części wód (PLRW600019182873, PLRW600019182899) statusu rzeki w aktualnym planie gospodarowania wodami (naturalna; nie wyznaczona jako silnie zmieniona), aktualnych ocen poszczególnych elementów jakości stanu ekologicznego rzeki (oceniony jako ‘umiarkowany’ czyli wymagający poprawy do stanu dobrego), derogacji zaproponowanych dla rzeki w planie gospodarowania wodami na lata 2009-2015 (termin osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego przedłużony do 2021 r. ze względu na silne zmiany morfologiczne w zakresie ciągłości cieku). Z elementów tych wynika cel środowiskowy obowiązujący dla rzeki na podstawie art. 38d Prawa Wodnego, który należy rozumieć jako tło do planowania ochrony rzeki jako obszaru Natura 2000. W tym przypadku celem – choć przedłużonym do 2021 r. w zakresie terminu osiągnięcia – jest dobry stan ekologiczny wód, co dotyczy wszystkich elementów jakości, a więc czystości wód na poziomie II lub lepszej klasy czystości, dobrego stanu ichtiofauny, bentosu i makrolitów, warunków hydromorfologicznych (także stanu strefy brzegowej) umożliwiających taki stan. Ochrona obszaru Natura 2000 może zaostrzyć ten cel, ale nie może go zliberalizować.

- b) Formułowania zagrożeń, celów i działań odnoszących się do warunków wodnych w sposób jak najbardziej konkretny i weryfikowalny, aby sformułowania te mogły łatwo zostać przeniesione do planu gospodarowania wodami dorzecza Odry na lata 2016-2021.
 - c) Wyraźnego sformułowania, oprócz zagrożeń i celów odnoszących się do ciągłości rzeki, zapisów odnoszących się do konieczności zachowania naturalnej hydromorfologii koryta, w tym zróżnicowania jego form, szerokości i głębokości - także przy ewentualnie rozważanych pracach utrzymaniowych. Sugerujemy, by w PZO odnieść się do „utrzymywania rzeki”, w szczególności zaznaczając, że rzeka powinna co do zasady być utrzymywana przez naturalne procesy hydromorfologiczne, a w razie ewentualnej konieczności wykonania „prac utrzymaniowych”, mogą one być przeprowadzane tylko w zakresie, co do którego odpowiednia ocena stwierdziła brak negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 i jednocześnie tylko w formie, która nie uchybi obowiązkowi doprowadzenia rzeki do dobrego stanu ekologicznego.
 - d) Wyraźnego sformułowania także zapisów odnoszących się do optymalnego stanu strefy brzegowej rzeki – jaka postać brzegów rzeki jest wymagana, by siedliska przedmiotów ochrony w korycie rzeki były we właściwym stanie ochrony?
2. Proszę o wzięcie pod uwagę, że Dyrektor RZGW w Poznaniu ogłosił projekt warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty. Konsultacje tego projektu trwają do początków listopada 2012 r. W projekcie tym zawarł m. in. zapisy, mówiące że:
- a) W dorzeczu Widawki przepływ nienaruszalny ma być nie mniejszy niż 50%SNQ. jest to ustalenie niższe niż dla większości innych rzek regionu wodnego. Proszę o rozważenie, czy dla Grani zapis ten nie jest za niski, i ewentualnie o wniesienie odpowiednich uwag.
 - b) Proszę o zwrócenie uwagi na §7 ust 2, 3 i 4 projektu. Grabia nie została wymieniona w wykazie „cieków szczególnie istotnych” ani „cieków istotnych” dla ryb migrujących o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2a, ale powinna być zaliczona do „cieków istotnych” na podstawie ust. 2 pkt 2b projektowanych warunków. Merytoryczne uzasadnienie takiego zaliczenia wynika z materiałów przedstawionych na spotkaniach w sprawie PZO. W związku z tym, proszę o dopilnowanie, by PZO spełniał przesłankę o której mowa w §7 ust 4 projektowanych warunków – „brak ciągłości morfologicznej został zdefiniowany i zatwierdzony jako zagrożenie zewnętrzne osiągnięcia celów środowiskowych na obszarze chronionym”. Wymaga to umieszczenia odpowiedniego zapisu w PZO. Proszę o rozważenie, czy zagrożeniem dla ochrony obszaru Natura 2000 Grabia PLH100021 jest brak ciągłości ekologicznej cieku tylko w granicach tego obszaru, czy także np. powyżej i poniżej obszaru.
 - c) Proszę zauważyć, że zgodnie z zapisami Prawa Wodnego przywracanie ciągłości cieku musi nastąpić szybciej, niż w ramach normalnej aktualizacji expirujących pozwoleń wodnoprawnych. Proszę zwrócić uwagę, że zgodnie z §24 projektu warunków, Dyrektor RZGW byłby obowiązany dokonać w ciągu 2 lat przeglądu pozwoleń wodnoprawnych pod kątem zapewnienia migracji organizmów wodnych i w przypadku stwierdzenia niezgodności – wszczynać procedury zmiany pozwoleń zgodnie z przepisami ustawy Prawo Wodne. W związku z tym, cel, jakim jest przywrócenie ciągłości cieku, powinien być przewidziany do realizacji w krótszym horyzoncie czasowym, co najwyżej do 2021 r. .

Uprzejmie informuję, że Klub Przyrodników jest zainteresowany planowaniem ochrony tego obszaru, ponieważ zamierza potraktować rzekę Grabia jako obiekt modelowy do rozważań na temat integracji celów ochrony obszarów Natura 2000 i celów środowiskowych dla rzek, określanych na podstawie Prawa Wodnego. W związku z tym, uprzejmie proszę o rozważenie możliwości włączenia przedstawiciela Klubu do Zespołu Lokalnej Współpracy.

z poważaniem